

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ervditione Religiosorum

Humbertus <de Romanis>

Ingolstadii, 1591

VD16 H 5888

Dissolutio in choro qualiter sit cauenda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50980](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50980)

tate, ac serenitate, ac spirituali hilaritate: quæ totius psalterij modulatio cum anxietate cordis atque tristitia. Item, quia leuitas solet commitari exultationem: iungenda est grauitas exultationi. Dauid, In populo graui laudabo te. Et quia homines graues solent contemnere homines leues; vel de grauitate sua vanam gloriam quærere: idè iungenda est humilitas grauitati. Item quia humilitatem quandoque sequitur pusillanimitas, iungenda est etiam humilitati libertas: quæ est, cum cor dilatatum est abundantia gratiæ, vt merè & voluntariè faciat quod pro Deo facit. Vbi spiritus Domini ibi libertas. Sapiens: Libertas est potestas viuendi vt velis. Psalmodia debito modo facta, multum est fructuosa: cum ad aduentum Spiritus sancti sit preparatiua. Gregorius. Vox psalmodiæ cum per intentionem cordis agitur, per hanc omnipotenti Deo iter paratur ad cor: vt intentæ mentis vel prophetiæ mysteria, vel gratia compunctionis infundatur. Cum quidam reges vellent, quod Helizeus prophetaret, ait: Quarite mihi psalterium. Et cum psalleret, excitatus est spiritus eius & prophetauit.

1. Cor. 3.

4. Reg. 3.

Quod dissolutio in choro sit multum cauenda.

ET notandum quod cum viro religioso vbi que cauenda sit dissolutio: specialiter tamen est ei cauenda in choro, vbi ante Deum statur, & diuinæ laudi intenditur. Vnde inter duodecim abusiones claustrum, quæ à B. Bernardo assignantur, dissolutio in choro ponitur. Abusiones illæ sunt istæ: Prælatus negligens, discipulus

pulus inobediens, iuuenis otiosus, senex obstinatus, monachus curialis, Religiosus caufidicus, habitus pretiosus, cibus exquisitus, rumor in claustro, lis in capitulo, dissolutio in choro, irreuerentia iuxta altare. Dissolutio in choro multum cauenda est, quia in illa offenditur Deus, cuius laudi intenditur, quæ ex hoc perturbatur. Offenduntur fratres, quorum deuotio impeditur. Offenduntur angeli psallentibus adiuncti: qui psalmodiam auscultant. In Psalm. Præuenerunt principes coniuncti psallentibus. Quæ habitas in hortis, amici auscultant te, fac me audire vocem tuam. Bernardus super Cant. Psallentibus dignanter angeli admisceri solent: propterea attendite angelos, fratres, cum statis ad orandum & psallendum: & stete cum reuerentia & disciplina. Nimirum missi in ministerium propter nos, vt hæreditatem capiamus salutis. Deuotionem nostram insuper ferunt: referunt gratiam. Vsurpemus officium, quorum fortimur consortium, laudem cum cæli cantoribus in commune dicentes: utpote ciues sanctorum & domestici Dei. Hoc enim bonum est: tum propter nos, ad releuandos vitæ præsentis labores; qui utique tolerabiliores nobis sunt existentibus in laude Dei: tum quia nil ita propriè quendam in terris repræsentat habitationis cœlestis statum, sicut alacritas laudantium Deum. Idem: O si quis haberet cordis oculos apertos, videret qua cura quoque tripudio intersunt cantantibus: adsunt orantibus, insunt meditantibus, supersunt quiescentibus, ordinatibus & procurantibus præsumt.

Psalm. 67.

Cant. 8.

Serm. 7. super

per Cant.

circa me-

dium.

In medi-

tat. cap. 6.

paulò post

princip.

*Lib. 3. de
clauſtro a-
nima, cap.
32.*

*In 3. regu-
la, cap. 10.*

Eccl. 35.

*In lib. de
clauſtro a-
nima, c. 22.*

Agnoscunt nimirum supernæ potestates concu-
nes suos; & pro his qui hæreditatem capiunt sa-
lutis, solliciti congaudent: confortant, instru-
unt, & protegent. Ad dissolutionem in choro
hæc pertinent: oculorum euagatio, risus ex de-
fectu fratris prouocatus, incitatio aliorum a
risum per aspectum, vel aliter facta locutio in-
ordinata, præsumptio cantandi aliud quàm
scriptum sit, vel aliter quàm cæteri cantant: ni-
mia vocis exaltatio: modulatio vocis studiosa &
curiosa. Reprehensibilis etiam est in cantu di-
minutio vocis fraudulenta. Oculorum euaga-
tio, mentis euagationem indicat. Hugo de san-
cto Victore: Sunt quidam qui mente vagi, plan-
parietum prospicientes perlustrant, aliud can-
tant, & aliud cogitant. In choro sunt corpore,
in foro mente. Risus prouocatus ex defectu fra-
tris, signum est internæ malitiæ: sicut dolor pro-
uocatus ex profectu fratris. Qui à risu vult ca-
uere, ab aspectu fratrum oculos corporales de-
bet cohibere: & oculos cordis in Deum dirige-
re. Et quia in choro loquimur cum Deo, & Deo
allocationem expectamus, cessandum est ibi ab
humano colloquio. Nihil leuitatis est ibi præ-
sumendum. Augustinus in regula: Quod non
ita scriptum est, vt cantatur: non cantetur. Ca-
uenda est nimia vocis exaltatio. Melius est can-
tare aptè quàm altè. Apud Deum altè cantat hu-
militas, cum cantus eius de cælo audiatur. Ora-
tio humiliantis se nubes penetrabit. Hugo de S.
Victore: Timeo ne sicut delectantur altitudines
vocis, delectentur etiam elatione mentis. Idem
Differt musica Diaboli, à musica Christi. Illa
vocat

voce sublimiori incipit, hæc autem ab humilio-
 ri. Ille ait: Ponam sedem meam ad Aquilonem,
 & ero similis Altissimo. Christus ait: Discite à
 me, quia mitis sum, & humilis corde. Non de-
 cet etiã viros religiosos studiosa & curiosa vo-
 cis modulatio, nec eis expedit, quia animi de-
 uotionem impedit. Bernardus: Sæpè vocem
 meam fregi, vt dulcius canerem; magis delecta-
 bar in vocis modulatione, quàm cordis com-
 punctione. Deus verò, cui nō absconditur quid-
 quid illicitum perpetratur, non quærit lenita-
 tem vocis, sed cordis puritatem. Præponenda
 est dulcedo cordis, dulcedini vocis. Dulcis est
 vox illa, ad quam Altissimus aurem suam incli-
 nare dignatur. Viro religioso contemnenda est
 delectatio, quæ est secundum auditum, sicut &
 delectationes quæ sunt secundum alios sensus.
 Illa delectatione frui, consistendo ibi, non vide-
 tur perfectæ sobrietati conuenire. Gregorius. *Li. 10. con-*
 Cùm blanda vox quæritur, sobria vita deserit. *fess. cap. 34.*
 Augustinus: Cùm accidit, vt me amplius *in fine.*
 cantus, quàm res quæ cantatur moueat, poenali-
 ter me peccasse profiteor. Modulationi vocis in-
 tendentes, vt frequenter potius volunt placere
 hominibus, quàm Deo. Hugo de S. Victore: *Lib. 3. de*
 Sunt alij voce dissoluti, qui vocis modulatione *claustro a-*
 gloriantur, nec tantùm gaudent de dono gra- *nime, c. 22.*
 tiæ, sed alios spernunt tumentes elatione. *Tom. 2.*
 Quanta leuitas vocis, tanta forsitan & mentis. Can-
 tant forsitan, vt placeant populo magis quàm
 Deo. Qui sic cantant, non cantant in choro cum
 Maria sorore Moyfi, sed in palatio cum Hero-
 diade, vt placeant discumbentibus vel Herodi.

*In medi-
 tat. cap. 8.*

*Li. 10. con-
 fess. cap. 34.
 in fine.*

*Lib. 3. de
 claustro a-
 nime, c. 22.
 Tom. 2.*

Tales vendentes & ementes sunt in templo, vendunt cantandi gratiam, humanam ementes gloriam: digni à templo à Salvatore expelli. Studiosa vocis modulatio ad Dei gloriam potest pertinere: sicut & alia quæ ad decorem rerum sacrarum studiose fiunt. Infirmis etiam & imperfectis valere potest ad releuationem laboris præsentis vitæ. Perfectis etiam valere potest ad eleuationem eorum in contemplationem futuræ iocunditatis; tam vt frequenter nociua est ipsis cantantibus, & maioris boni impeditiua. Cauenda est fraudulenta vocis diminutio, qualis est in iis qui per se cantantes sonorius cæteris cantant: cantantes verò cum aliis sibi parant, à communi labore se subtrahentes, onus psalmodiæ & cantus super alios relinquentes. Quod accidere solet hominibus, qui magis volunt placere hominibus, quàm Deo. Nolunt enim in cantu communi laborare, cum in hoc non appareant hominibus. Modum psallendi ostendit Bernardus his verbis: Moneo vos dilectissimi, purè semper ac strenuè diuinis interesse laudibus. Strenuè quidem, vt sicut reuerenter, ita alacriter Domino assistatis, non pigri, non oscitantes, non somnolenti, non parcentes vocibus, non præscindentes verba dimidia, non integra transilientes, non fractis & remissis vocibus, muliebri quidem balbutiente voce consonantes: sed virili, vt dignum est, sonitu & affectu voces Spiritus sancti depromentes. Purè verò, vt nihil aliud quàm quod psallitis cogitetis. Nec solas dico cogitationes vanas & otiosas vitandas, sed vitandæ sunt etiam & illæ, illa hora &

*Serm. 47.
super Cant.
circa finē.*

& illo loco, quas officiales fratres pro communi necessitate quasi necessariò frequenter admittere compelluntur. Sed nec illa quidem profecto tunc recipere consuluerim, quæ forte paulò antè in claustro sedentes in codicibus legeratis, qualia, me & nunc viua voce differente, ex hoc auditorio Spiritus sancti recentia reportatis. Salubria enim sunt, sed minimè illa inter psallendum salubriter reuoluuntur. Spiritus enim sanctus illa hora gratum non recipit, quidquid aliud quàm debes, neglecto eo quod debes, obtuleris.

Quòd reuerentia multa iuxta altare sit adhibenda, & irreuerentia multum cauenda.

Sicut multum cauenda est dissolutio in choro: sic multum cauenda irreuerentia iuxta altare. Ad exhibendam reuerentiam ibi, primo mouet præparatio quã sacerdos & ministri accessuri ad altare faciunt, in ablutione manuum & oris, & ornatũ sacrarum vestium, & cõfessione. Inurbanum. n. est non lotis manibus, id est, operibus, ad mensam regis gloriæ accedere. Necessaria est accedẽtibus ad altare manuum puritas, cum secundũ puritatem manuum Deus retribuat, id est, secundũ puritatẽ actionum. Aug. Meli⁹ est, penitus spirituala omitti, quã impurè tractari. Puritas etiã oris necessaria est, cum in hoc membro magis indecens sit immunditia: & hoc membrũ sit magis diuino officio deputatũ. Candor etiã innocentia cum ornatu cæterarũ virtutũ in ministris ad altare accedentib⁹ debet splendere. Defectus verò si quis adest, humilitate cõfessionis

nis